IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki**
(nr 23)
z dnia 10 listopada 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki (nr 23)

10 listopada 2020 r.

Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Marka Matuszewskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację na temat walki z korupcją w sporcie.

W posiedzeniu udział wzięli: **Anna Krupka** sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu wraz ze współpracownikami, **Mariusz Cichomski** dyrektor Departamentu Porządku Publicznego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Magdalena Nguyen-Fudala** zastępca dyrektora Biura Kryminalnego w Komendzie Głównej Policji, **Marcin Animucki** prezes zarządu Ekstraklasy SA, **Adam Gilarski** rzecznik dyscyplinarny Polskiego Związku Piłki Nożnej oraz posłowie do Parlamentu Europejskiego: **Joachim Brudziński**, **Izabela Kloc**, **Zbigniew Kuźmiuk**, **Elżbieta Kruk**, **Jadwiga Wiśniewska**.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Krzysztof Majer** i **Mariusz Pawełczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Witam państwa posłów, europosłów oraz zaproszonych gości – panią Annę Krupkę, wiceminister sportu, pana Marcina Animuckiego, prezesa Ekstraklasy SA, oraz wszystkich dyrektorów z Ministerstwa Sportu, z MSWiA oraz Komendy Głównej Policji, a także wszystkich gości zaproszonych na dzisiejsze posiedzenie.

Informuję, że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu. Prowadzone będzie z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Witam pana europosła. Posłom uczestniczącym zdalnie przypominam, że przed posiedzeniem otrzymali państwo instrukcję w sprawie zgłaszania się do dyskusji i zabierania głosu w trakcie posiedzenia. Jednocześnie informuję, że posłowie członkowie Komisji obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Wówczas nie używają tabletów i nie logują się w systemie komunikacji elektronicznej. W celu stwierdzenia kworum przeprowadzone zostanie głosowanie. Proszę państwa posłów obecnych na sali o zagłosowanie za pomocą legitymacji, a uczestniczących zdalnie o zalogowanie się w aplikacji i głosowanie poprzez naciśnięcie przycisku w celu potwierdzenia obecności na posiedzeniu. Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania.

Dziękuję uprzejmie. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny posiedzenia przewiduje rozpatrzenie informacji na temat walki z korupcją w sporcie. Przechodzimy do rozpatrzenia porządku dziennego. Do Komisji wpłynęła informacja ministra sportu z 28 maja tego roku na temat walki z korupcją w sporcie. Materiał ten został dostarczony państwu posłom pocztą elektroniczną i również zamieszczony na poselskich iPadach. Proszę panią minister Annę Krupkę o zaprezentowanie stanowiska w rozpatrywanym temacie.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sportu Anna Krupka:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, korupcja w sporcie, w tym przypadki manipulowania zawodami sportowymi, to zjawisko ściśle związane z globalizacją i komercjalizacją sektora sportu. Obejmuje podejrzane działania od poziomu krajowego

po przestępczość międzynarodową. Dlatego niezbędna jest efektywna współpraca ruchu sportowego z podmiotami rządowymi i pozarządowymi. Zjawisko fałszowania zawodów sportowych obejmuje wszelkiego rodzaju ingerencję w przebieg zawodów sportowych lub w ich wynik, która może dotyczyć samego sportu lub też osiągania zysku finansowego w sposób niezwiązany bezpośrednio ze sportem. Ponadto działanie to jest sprzeczne z zasadami uczciwego współzawodnictwa sportowego, wypacza nieprzewidywalność zawodów sportowych.

W celu zapobiegania temu groźnemu zjawisku Ministerstwo Sportu realizuje od 2015 r. program edukacyjny „Nie bądź pionkiem w grze!". Wdrażane w ramach tego programu działania mają na celu zapobieganie manipulowaniu zawodami sportowymi i szerzej korupcji w sporcie poprzez m.in. podnoszenie świadomości środowiska sportowego, jeśli chodzi o zagrożenia korupcyjne oraz związane z nimi konsekwencje, w tym karne i dyscyplinarne, a także negatywny wpływ na wizerunek sportu zjawisk korupcji i manipulowania zawodami sportowymi. Ponadto prowadzone działania mają na celu kształtowanie pozytywnych postaw antykorupcyjnych. Wśród działań można wymienić program „Nie bądź pionkiem w grze!", który jest skierowany do ruchu sportowego, w szczególności do klubów piłkarskich najwyższych klas rozgrywkowych, szkół mistrzostwa sportowego, polskich związków sportowych, wojewódzkich związków sportowych, a także komend wojewódzkich Policji. Główne działania programu koncentrują się na przedsięwzięciach edukacyjnych, a ich uzupełnienie stanowią działania o charakterze naukowo-badawczym oraz informacyjne. Ze względu na ograniczenia związane z pandemią w 2020 r. poszczególne przedsięwzięcia są kontynuowane zgodnie z wprowadzonymi obostrzeniami epidemiologicznymi.

W ramach wspomnianego programu realizowany jest projekt „Zapobieganie korupcji w sporcie i ustawianiu zawodów sportowych w szkołach mistrzostwa sportowego", który zakłada organizację, przeprowadzanie szkoleń antykorupcyjnych dla młodych sportowców w tego typu placówkach. W 2019 r. zorganizowano 6 sesji szkoleniowych z udziałem 370 młodych sportowców uczęszczających do 5 szkół mistrzostwa sportowego. Łącznie w latach 2013–2019 przeprowadzono 46 szkoleń profilaktycznych w 37 szkołach mistrzostwa sportowego na terenie całego kraju, z udziałem 2014 sportowców. W związku z wprowadzonymi obostrzeniami wynikającymi z pandemii realizacja tegorocznej edycji będzie miała charakter kaskadowego szkolenia online skierowanego do wyznaczonych przedstawicieli 16 szkół mistrzostwa sportowego i odbędzie się 18 listopada 2020 r.

Drugim ważnym programem jest „Projekt przeciwdziałania korupcji i ustawianiu zawodów sportowych w klubach piłkarskich". Zakłada on przygotowanie i cykliczne prowadzenie szkoleń profilaktycznych skierowanych do młodych piłkarzy w klubach piłkarskich najwyższych klas rozgrywkowych. W ramach projektu, zainicjowanego w 2014 r., dotychczas przeprowadzono antykorupcyjne szkolenia profilaktyczne z udziałem 10 731 młodych piłkarzy. W ubiegłym roku zorganizowano 53 sesje szkoleniowe w 31 klubach piłkarskich z udziałem 2599 sportowców. Tegoroczna edycja została zainaugurowana przez przeprowadzenie kaskadowego szkolenia dla 79 koordynatorów realizacji wyżej wymienionego projektu wyznaczonych w klubach piłkarskich, komendach wojewódzkich Policji oraz wojewódzkich związkach piłki nożnej. W związku z trwającą epidemią i wprowadzonymi obostrzeniami odstąpiono od przeprowadzania szkoleń w ramach projektu. Wspomniani koordynatorzy przeprowadzili pojedyncze szkolenia online skierowane do 352 młodych piłkarzy. Ponadto koordynatorzy zostali wyposażeni w przygotowane w tym celu materiały szkoleniowe przeznaczone do dystrybucji w klubach, w tym antykorupcyjne broszurki profilaktyczne zawierające katalog zasad właściwego reagowania w przypadku zagrożenia korupcyjnego.

Kolejnym projektem w ramach programu „Nie bądź pionkiem w grze!" jest projekt szkoleniowy skierowany do kadry zarządczej polskich związków sportowych mający na celu przeciwdziałanie korupcji w obszarze zarządzania sportem oraz manipulowaniu zawodami sportowymi. W latach 2015–2019 we współpracy z Centralnym Biurem Antykorupcyjnym przeprowadzono 4 szkolenia antykorupcyjne skierowane do polskich związków sportowych, w których łącznie wzięło udział 141 przedstawicieli polskich związków sportowych. Wprowadzone obostrzenia spowodowały, że w bieżącym roku

wspomniane szkolenie zostanie przeprowadzone w wersji online w pierwszej połowie grudnia 2020 r.

W ramach współpracy międzynarodowej podejmowane są działania mające na celu wdrożenie postanowień konwencji Rady Europy w sprawie manipulowania zawodami sportowymi, obejmujące funkcjonowanie platformy krajowej koordynującej działania w obszarze zwalczania manipulowania zawodami sportowymi. W związku z powyższym utworzono w 2017 r. nieformalną grupę operacyjną, której zadaniem jest m.in. monitorowanie nietypowych i podejrzanych zakładów wzajemnych dotyczących dużych przedsięwzięć sportowych pod kątem zjawiska manipulacji zawodami sportowymi. Wymieniona grupa realizuje działania określone w konwencji z Macolin przewidziane dla platform krajowych, w tym m.in. upowszechnianie wśród właściwych podmiotów informacji istotnych dla zwalczania manipulowania zawodami sportowymi. Ponadto przedstawiciele grupy uczestniczą w warsztatach online dotyczących analizy alertów w światowej piłce nożnej, których celem jest inicjowanie nadzoru w odniesieniu do drużyn piłkarskich, które są szczególnie zagrożone zjawiskiem manipulowania meczami. Podejmowane są także działania mające na celu utworzenie formalnej platformy krajowej, zgodnie z postanowieniami wspomnianej już konwencji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo, pani minister. Proszę teraz o zabranie głosu przedstawiciela MSWiA – pana dyrektora Mariusza Cichomskiego.

Dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Mariusz Cichomski:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Mariusz Cichomski – dyrektor Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W składzie przedstawicieli MSWiA jest również przedstawicielka Komendy Głównej Policji – pani dyrektor Biura Kryminalnego. Pozwolę sobie zacząć od informacji ogólnych, a za zgodą pana przewodniczącego, w dalszej części przekażę głos przedstawicielce Komendy Głównej Policji.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Proszę uprzejmie.

Dyrektor departamentu MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, zadanie związane ze zwalczaniem przestępczości korupcyjnej, w tym w sporcie, realizowane jest przez komórki organizacyjne usytuowane na poziomie komend wojewódzkich Policji, komendy stołecznej Policji. To komórki organizacyjne wyspecjalizowane w różnego rodzaju działaniach związanych z szeroko rozumianym zwalczaniem przestępczości korupcyjnej. Z punktu widzenia problematyki, która jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Wysokiej Komisji, pragnę zwrócić uwagę na dane statystyczne. W 2019 r. – mamy tu zamknięty pełen okres sprawozdawczy, więc do tego roku pozwolę sobie się odnieść – prowadzonych było łącznie osiem postępowań przygotowawczych wszczętych w sprawach dotyczących korupcji w sporcie. To trochę więcej niż w latach wcześniejszych, ale to w dalszym ciągu sprawy o charakterze dość incydentalnym. Dla porównania w 2018 r. były dwie takie sprawy, w 2017 r. trzy, w 2016 r. – jedna. Te osiem postępowań przygotowawczych to lekka zwyżka.

Sprawy dotyczyły różnych kwalifikacji z punktu widzenia ustawy o sporcie. Dotyczyły zarówno art. 46, przyjęcia korzyści – w dwóch przypadkach, trzy przypadki z przyjęciem korzyści lub udzieleniem korzyści w mniejszym wymiarze, oraz art. 48 ust. 2, obietnicy korzyści w zamian za pośrednictwo. Nie będę rozwijał brzmienia artykułów. W oparciu o prowadzone postępowania przygotowawcze łącznie w 2019 r. stwierdzono trzy przestępstwa o charakterze korupcyjnym w rozumieniu art. 46, 47 i 48 ustawy o sporcie, w tym dwa związane z kwalifikacją do art. 46 i jeden do art. 48 ust. 1. Dla porównania w 2018 r. było to jedno stwierdzone przestępstwo, w 2017 r. nie było stwierdzonych przestępstw, a w 2016 r. też mieliśmy do czynienia z jednym przestępstwem stwierdzonym.

Współpraca realizowana przez komórki organizacyjne Policji nie jest realizowana wyłącznie na gruncie krajowym. Policja współpracuje również bezpośrednio z analogicznymi służbami, albo poprzez Interpol, albo przez Europol. Jeśli mamy do czynienia z państwami Unii Europejskiej lub innymi państwami stowarzyszonymi w sieci Europol, ta współpraca realizowana jest poprzez Analysis Project Sports Corruption. To międzynarodowa grupa o charakterze doradczym w dwóch wymiarach – z jednej strony mamy możliwość wymiany doświadczeń pomiędzy policjami różnych krajów w zakresie prowadzenia m.in. dochodzeń dotyczących tego rodzaju spraw, a z drugiej niemniej istotne z punktu widzenia czysto realizacyjnego jest to, że w ramach współpracy tej grupy wymieniane są m.in. informacje kryminalne dotyczące podejrzeń i ujawnionych zdarzeń, które mogą w przyszłości być stwierdzone jako naruszenia prawa. Ta współpraca nie polega tylko na wymianie doświadczeń, ale też na kooperacji ściśle policyjnej w zakresie wymiany informacji kryminalnych potrzebnych do rozpracowywania grup przestępczych czy też indywidualnych sprawców działających w wymiarze międzynarodowym.

Drugie forum współpracy realizowane jest poprzez Interpol – nie europejską, ale międzynarodową sieć współpracy policji, zrzeszającą 194 państwa w ramach całego gremium. Wymiana w ramach tej organizacji przebiega na dwóch płaszczyznach – jest ekspercka wymiana informacji, doświadczeń oraz wymiana informacji operacyjnych, czyli pomocnych bezpośrednio w realizowaniu poszczególnych spraw.

Warto jeszcze wskazać – mowa o tym też w materiale przekazanym przez ministra spraw wewnętrznych i administracji Wysokiej Komisji – że działania realizowane przez właściwe komórki organizacyjne Policji czy koordynowane na poziomie Komendy Głównej Policji realizowane są zarówno w oparciu o ustawę o Policji i polskie obszarowe akty prawa, które penalizują różnego rodzaju zachowania, kategoryzując je jako przestępcze, a z drugiej strony działania w tym zakresie prowadzone są w oparciu o konwencję Rady Europy w sprawie zwalczania manipulacji rozgrywkami sportowymi. Z profilaktycznego i prewencyjnego punktu widzenia istotne znaczenie ma obowiązujący do końca obecnego roku rządowy program przeciwdziałania korupcji.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, oddam teraz głos pani dyrektor z Komendy Głównej Policji.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Proszę uprzejmie, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Biura Kryminalnego w Komendzie Głównej Policji Magdalena Nguyen-Fudala:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odnosząc się do wypowiedzi mojego przedmówcy, pana dyrektora, oraz do słów przedmówczyni odnośnie do działań edukacyjno-prewencyjnych dotyczących przeciwdziałania korupcji w sporcie – dodam jedynie, że w grudniu 2019 r. w siedzibie Ministerstwa Sportu przeprowadzono spotkanie z udziałem partnerów projektu szkoleniowego „Przeciwdziałanie korupcji i ustawianiu zawodów sportowych w klubach piłkarskich". Ponadto 3 i 4 marca 2020 r. w Centralnym Ośrodku Sportu Torwar również zorganizowano szkolenie w ramach programu edukacyjnego „Nie bądź pionkiem w grze!". Szczegółowo opowiedziała o tym pani wypowiadająca się przede mną. Jeśli chodzi o statystyczne kwestie, jak powiedział pan dyrektor, w porównaniu do 2018 i 2019 r. mamy trzykrotnie większą liczbę wszczętych postępowań przygotowawczych. To wszczęcia w oparciu o materiały operacyjne Policji i na bazie zawiadomień z instytucji lub od osób prywatnych.

Odnosząc się do współpracy międzynarodowej, powiedziałabym tylko, że faktycznie z niej korzystamy i działamy w ramach projektów analitycznych z Europolem i Interpolem. Jeśli chodzi o projekt analityczny „Corruption", odbyliśmy dwa spotkania – w marcu 2019 r. spotkanie operacyjne w siedzibie Europolu w Hadze oraz w maju 2019 r. coroczne spotkanie grupy analitycznej ekspertów w ramach projektu analitycznego „Sports corruption", również w Hadze. Jest też współpraca na poziomie Interpolu i drugiej grupy roboczej pod nazwą Match-Fixing Task Force. Grupa jest składową programu uczciwości w sporcie Interpolu. To sieć wymiany informacji operacyjnych, ale przede wszystkim też doświadczeń w zwalczaniu przestępczości korupcyjnej w szerokim rozumieniu, ale

również w sporcie. W lipcu 2019 r. uczestniczyliśmy w szkoleniu, które odbyło się w Tallinie i organizowane było przez Sekretariat Generalny Interpolu, w zakresie korupcji i oszustw w sporcie w obszarze międzynarodowym. W grudniu 2019 r. wzięliśmy udział w 19. międzynarodowej konferencji antykorupcyjnej Europejskich Partnerów Przeciwko Korupcji Europejskiej Sieci Antykorupcyjnej. W grudniu mieliśmy też wystąpienie dotyczące problematyki ochrony uczciwości w sporcie oraz referat odnośnie do manipulowania zawodami sportowymi w Polsce. To spotkania, które uczą nas tego, jak działa się na arenie międzynarodowej w kontekście przestępczości tego typu. Możemy te doświadczenia później przełożyć na grunt polski. Po tych spotkaniach i grupach roboczych kaskadowo szkolimy naszych koordynatorów. Jak zauważył wcześniej pan dyrektor, na terenie garnizonów Policji w całej Polsce mamy 18 koordynatorów. To ludzie zajmujący się przestępczością korupcyjną, również korupcją w sporcie.

Myślę, że to wszystko, jeśli chodzi o stronę policyjną. Jeśli są jakieś pytania, chętnie odpowiem. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Bardzo dziękuję pani dyrektor. Czy ktoś jeszcze z państwa dyrektorów z Ministerstwa Sportu, MSWiA lub Komendy Głównej Policji chce zabrać głos? Nie słyszę zgłoszeń.

Proszę teraz o zabranie głosu pana Marcina Animuckiego, prezesa zarządu Ekstraklasy SA.

Prezes zarządu Ekstraklasy SA Marcin Animucki:

Witam państwa serdecznie. Marcin Animucki, prezes Ekstraklasy. Chciałem na wstępie podziękować Ministerstwu Sportu oraz Komendzie Głównej Policji, a także koordynatorom wojewódzkim. Ten projekt, o którym mówiliśmy – „Nie bądź pionkiem w grze!", który zainicjowany był pięć lat temu, na pewno przynosi efekty. W ramach Ekstraklasy we współpracy w Policją i koordynatorami wojewódzkimi oraz Ministerstwem Sportu prowadzimy szkolenia z klubami. Z każdego klubu wytypowany jest koordynator klubowy. Szkolenia odbywają się w trzech różnych klasach rozgrywkowych. Potwierdzam, że w ubiegłym roku przeszkolono 2500 dzieci. To jest spójne z procesem licencyjnym Polskiego Związku Piłki Nożnej i mam nadzieję, że ten projekt będzie kontynuowany w przyszłości, gdyż na pewno daje duże rezultaty. Dodatkowo chciałem państwa poinformować, że jako fundacja Ekstraklasy jesteśmy liderem projektu Erasmus+ „Protecting sports against match fixing". Skupia on siedem krajów z całej Europy: Niemcy, Włochy, Austrię, Francję, Bułgarię, Macedonię i Belgię. Celem tego projektu jest przygotowanie, w oparciu o zgromadzone wnioski i materiał, specjalnego innowacyjnego programu szkoleniowego uwzględniającego wszystkie możliwe postaci match fixingu. Materiał szkoleniowy przygotowany jest w formie e-learningu i ma być dostępny na platformie online oraz w aplikacji mobilnej. Jest to projekt ogólnoeuropejski, więc musi być wykorzystany w wielu językach, w wielu krajach. Z tego elementu będzie można korzystać za pomocą internetu w ośmiu wersjach językowych. Materiał wskaże, w jaki sposób identyfikować, zwalczać oraz informować o działaniach fixingowych. Jako Ekstraklasa staramy się być liderem w tym zakresie, jeśli chodzi o walkę z match fixingiem i minimalizowanie tego ryzyka. To praktyczny poradnik skierowany do zawodników, trenerów, kadry pozasportowej, a także rodzin, gdyż wiemy, że może dotykać to wielu środowisk skupionych wokół sportu. Opisując zjawisko fixingu, chcemy informować też o konsekwencjach takich działań. Szkolenia online dla zawodników, ze szczególnym uwzględnieniem grup młodzieżowych, są przygotowywane na podstawie wcześniej przygotowanych wniosków i wyznaczonych rekomendacji. Przeprowadzane będą w formie telekonferencji.

Drugim kluczowym celem projektu jest przygotowanie w oparciu o zgromadzone dane wytycznych i rekomendacji dotyczących przepisów prawa sportowego na poziomie europejskim i krajowym, a także w zakresie regulaminów rozgrywek sportowych, umów oraz innych regulacji mających wpływ na zachowanie osób ze środowiska piłkarskiego i jego otoczenia. Jako Polska możemy być dumni, że jesteśmy liderem w tego typu projekcie zrzeszającym inne ligi i organizacje. Oczywiście będziemy dzielili się informacjami, jak wygląda ten projekt, bo myślę, że jest to dość ciekawy pomysł, jeśli chodzi o jego innowacyjność. Liczymy na dobre efekty. Plan zakończenia wdrożenia pierwszego etapu

to czerwiec przyszłego roku. Mam nadzieję, że te bardzo trudne warunki, w których obecnie funkcjonujemy, jednak nam nie przeszkodzą w tym projekcie. Ekstraklasa robi wszystko, aby sport i piłka nożna były czyste. Na chwilę obecną nie widzimy większych problemów w tym zakresie, ale chcemy minimalizować wszelkie ryzyko w przyszłości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję panu prezesowi.

Szanowni państwo, chciałbym zamknąć głosowanie nad kworum, choć mamy je już od początku obrad, ale do tej pory posłowie głosujący zdalnie mogli zalogować się do systemu i zagłosować. Zamykam głosowanie.

Przechodzimy do dyskusji. Proszę uprzejmie, zachęcam do zadawania pytań. Czy ktoś chce zabrać głos? Proszę uprzejmie, pani europoseł Jadwiga Wiśniewska.

Europoseł Jadwiga Wiśniewska:

Szanowni państwo, panie przewodniczący, bardzo dziękuję za zaproszenie na dzisiejsze posiedzenie Komisji. Chciałam zwrócić uwagę na fakt, że obecnie jedyną wielostronną umową międzynarodową, która dotyczy bezpośrednio zwalczania manipulowania zawodami sportowymi, jest konwencja Rady Europy w sprawie manipulowania zawodami sportowymi, która została przyjęta we wrześniu 2014 r. Polska, jak wszyscy wiemy, podpisała ją w 2015 r. To wyraźny dowód na to, że Polska popiera cele oraz sposób ich realizacji, który został wyrażony w konwencji. Zagadnienie korupcji w sporcie, ze szczególnym uwzględnieniem ustawiania zawodów sportowych, było najważniejszym priorytetem polskiej prezydencji w Radzie w drugiej połowie 2011 r. Ta Rada zakończyła się konkluzjami na temat ustawiania wyników zawodów sportowych i pierwszym dokumentem na poziomie unijnym podejmującym tego rodzaju tematykę. Warto dodać, że 5 listopada 2019 r. Rada przyjęła konkluzje o zwalczaniu korupcji w sporcie. Konkluzje mają przede wszystkim podpowiedzieć, w jaki sposób Unia Europejska i jej państwa członkowskie oraz ruch sportowy mogą przyczynić się do zapewnienia uczciwości w sporcie. Rada przyznała, że choć korupcja w sporcie nie jest zjawiskiem nowym, to Unia nie ma ogólnego podejścia do działań antykorupcyjnych w dziedzinie sportu.

Wysłuchawszy sprawozdań zarówno pani minister, jak i przedstawicieli ministerstw, chciałam z satysfakcją powiedzieć, że Polska podejmuje działania na rzecz zwalczania korupcji w sporcie. Jestem przekonana, że kluczową rolę w zwalczaniu korupcji odgrywają działania edukacyjne, prewencyjne, skuteczna współpraca, wymiana informacji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami. Dziękuję organom ścigania za podejmowanie tego tematu. Chciałam zwrócić uwagę, że ruchy sportowe są bardzo zaangażowane w ograniczanie możliwości manipulowania zawodami sportowymi.

Konkludując, Unia Europejska i Parlament Europejski zauważają ten problem i przyglądają się, w jaki sposób państwa członkowskie podchodzą do tej kwestii. Ostatnie badania pokazują, że jeśli chodzi o pozycję Polski w zwalczaniu korupcji w sporcie, jesteśmy wśród państw, które dobrze sobie radzą z tym problemem. Dziękuję bardzo wszystkim służbom za zaangażowanie w walkę z korupcją w sporcie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję pani europoseł. Proszę o zabranie głosu pana europosła Zbigniewa Kuźmiuka.

Europoseł Zbigniew Kuźmiuk:

Dziękuję. Do materiału, który przedstawiło Ministerstwo Sportu, chciałem dodać kilka słów. To dobrze, że pokazują państwo szeroki zakres działań profilaktycznych. Ma on szczególne znaczenie, jeśli chodzi o piłkę nożną. W oczywisty sposób po tym, co działo się w tym sporcie, po liczbie procesów, które toczą się przed polskimi sądami, widać, że zjawisko korupcji było bardzo mocno zakorzenione. Mam nadzieję, że w przyszłości będzie lepiej. Widać, że ten obszar cieszy się szczególnym zainteresowaniem resortu, szczególnie w odniesieniu do młodych piłkarzy. Patrzę na dane statystyczne, które znajdują się w tym raporcie. W ramach projektu szkoleniowego takie zajęcia profilaktyczne przeprowadzono z ponad 10 tys. młodych piłkarzy w wieku od 15 do 18 lat, z Ekstraklasy, pierwszej i drugiej ligi. Tylko w 2019 r. prawie 2600 przeszkolono takich młodych

sportowców. Zaniepokoił mnie kolejny akapit, w którym stwierdza się, że w ankietach ewaluacyjnych aż 131 z tych 2600 przyznało się do tego, że miało styczność z przypadkami korupcji. To jest około 7% z tej próby. To wysoki odsetek wśród tak młodych ludzi. To dane tylko za 2019 r., ale chciałbym zapytać, czy ten odsetek rośnie, czy maleje. Nie ma danych z 2020 r., z wiadomych względów, bo mamy pandemię, ale jak było w latach wcześniejszych? Czy te 6,9% z 2019 r. to wzrost, czy tendencja spadkowa? Wygląda na to, że ciągle jeszcze w odniesieniu do młodych ludzi mamy do czynienia z przypadkami korupcji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję uprzejmie. Głos ma pan europoseł Joachim Brudziński.

Europoseł Joachim Brudziński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, pani minister, panie dyrektorze, jaka jest skala i – w złym tego słowa znaczeniu – potęga korupcji w sporcie światowym, świadczy na przykład jedna informacja z kwietnia tego roku. Działacz FIFA został oskarżony o przyjęcie 5 mln dolarów łapówki. Afera związana była ze wskazaniem Rosji jako miejsca mistrzostw świata w 2018 r.

Informacja, za którą chciałbym podziękować pani minister Krupce, jest budująca. Informacja, którą przedstawiła pani oficer z Komendy Głównej Policji również, z punktu widzenia walki na poziomie krajowym, a także w wymiarze współpracy międzynarodowej z Europolem. Moje pytanie jest następujące – na ile proces uświadamiania młodzieży w szkołach sportowych, proces formowania zdrowej, sportowej postawy, opartej na rywalizacji, a nie brudnych pieniądzach, będzie skuteczny, jeśli nie będzie bezwzględnego egzekwowania przepisów i karania tych, którzy tę młodzież deprawują? Jednym z największych kreatorów zdrowych sumień i ciał młodzieży był ojciec Jan Bosko. Mówił on, że najlepszą formą dbania o to, aby młody człowiek nie popadł w różnego rodzaju patologie czy przestępstwa, jest pedagogika prewencyjna, czyli pokazywanie dobrych wzorów. Informacja ze strony pani minister Anny Krupki pokazuje takie działania. Z drugiej strony można zapytać, na ile jesteśmy skuteczni. To pytanie kieruję do przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej Policji. Na ile udaje się wyłapywać nie płotki – używając terminologii rybacko-wędkarskiej – ale prawdziwe rekiny w polskim sporcie? Dziękuję uprzejmie.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Proszę bardzo, pani europoseł Izabela Kloc.

Europoseł Izabela Kloc:

Również chciałam podziękować pani minister Krupce za tak obszerną, dogłębną i wnikliwą informację na temat walki z korupcją w sporcie. Szczególnie chciałam przyłączyć się do pytania pana europosła Joachima Brudzińskiego o to, czy rzeczywiście na poziomie szkoleniowym staramy się uświadomić młodzieży zagrożenia. Na ile osoby, które możemy podejrzewać o wielką korupcję, ministerstwo lub organy ścigania wyłapują? Jak sobie z tym radzą? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze chce zadać pytanie lub wziąć udział w dyskusji? Nie mam informacji. Zdalnie również nie ma zgłoszeń. Proszę o zabranie głosu panią minister sportu Annę Krupkę.

Sekretarz stanu w MS Anna Krupka:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo europarlamentarzyści, Wysoka Komisjo, jeśli chodzi o pytania, gros z nich kierowanych było do dyrektora Departamentu Porządku Publicznego MSWiA. Zanim przekażę głos panu dyrektorowi, poproszę jeszcze o zabranie głosu dyrektora Departamentu Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Sportu pana Jerzego Bazylewicza, aby odpowiedział na pytania w zakresie, za który jest odpowiedzialny w Ministerstwie Sportu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Proszę bardzo, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Kontroli i Nadzoru Ministerstwa Sportu Jerzy Bazylewicz:

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, jeśli chodzi o odsetek młodych sportowców, którzy mieli styczność z korupcją w sporcie, ta liczba waha się na poziomie kilkunastu procent – od 11% do 14%. Trudno obecnie ocenić, czy jest to tendencja rosnąca, czy malejąca. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę uprzejmie pana dyrektora o odpowiedź.

Dyrektor departamentu MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli państwo pozwolą, oddam jeszcze raz głos przedstawicielce Biura Kryminalnego.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Proszę bardzo, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora biura KGP Magdalena Nguyen-Fudala:

Tak, panie przewodniczący. Jeśli chodzi o skalę zwalczania przestępczości stricte korupcyjnej, związanej z korupcją w sporcie, można by przytoczyć sprawę, która ma już faktycznie swoje lata. To sprawa fryzjera, prowadzona przez Wydział do Walki z Korupcją Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Rezultaty, które osiągnęliśmy w kontekście zatrzymań podejrzanych – zatrzymaliśmy 87 piłkarzy, 43 działaczy klubowych, 24 obserwatorów, 9 asystentów sędziów, 32 sędziów drugiej ligi, 13 sędziów pierwszej ligi. Razem zatrzymanych w tej sprawie było 225 osób. Zastosowano 14 aresztów. To może być przykład naszej skuteczności, jeśli chodzi o zwalczanie korupcji w sporcie. Łączna kwota łapówek wynosiła ponad 2 mln zł. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa chce zabrać głos?

Dyrektor departamentu MSWiA Mariusz Cichomski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, z punktu widzenia działań prewencyjnych myślę, że podstawowe informacje zostały przekazane. Policja na bieżąco angażuje się w działania na tyle, na ile to możliwe. Wiadomo, że działania o charakterze prewencyjnym są trudno mierzalne z punktu widzenia skutków i efektów, które przynoszą. To coś, co jest naszą powinnością i daje nadzieję na to, że odpowiednie wartości z punktu widzenia tego, co powinien budować sport, i tego, co jest czynem zabronionym z punktu widzenia polskiego ustawodawstwa, w wymiarze etycznym i prawnym zostaną utrwalone. To kluczowe z punktu widzenia budowania ogólnej świadomości zachowań młodych ludzi w tym obszarze. Policja na bieżąco się w to angażuje i w bardzo szerokim zakresie współpracuje z resortem sportu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Powoli zbliżamy się do końca. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Jeszcze chciał wypowiedzieć się poseł Latos, ale najpierw może pan europoseł… Przepraszam, pan Adam Gilarski. Głos zabierze pan rzecznik dyscypliny Polskiego Związku Piłki Nożnej Adam Gilarski.

Rzecznik dyscyplinarny Polskiego Związku Piłki Nożnej Adam Gilarski:

Wypowiem się krótko i odniosę się do aktualnej sytuacji w zakresie różnych patologii w sporcie, w tym korupcji. Chciałbym w szczególności zwrócić uwagę na kwestię ankiet ewaluacyjnych, które cały czas pokazują duży odsetek osób, które wskazują na styczność z korupcją. Od kilku lat wraz z Ministerstwem Sportu przyglądamy się tej kwestii, współorganizując szkolenia dla młodych sportowców. Naszym zdaniem wynika to z tego, że korupcja w sporcie związana jest obecnie bardziej z zakładami bukmacherskimi, a nie taką korupcją z czasów fryzjera, jaka została przypomniana. Powiem tylko, że ta korupcja miała miejsce w latach 2003–2006, czyli upłynęło ponad 15 lat od zdarzeń, które nadal w świadomości społeczności piłkarskiej pozostały. Ciężar niebezpieczeństw przesunął się

w kierunku tzw. match fixingu i ustawiania wyników meczów w związku z zakładami bukmacherskimi. Zakłady bukmacherskie w Polsce i na całym świecie dotyczą nie tylko najwyższej klasy rozgrywkowej, ale też niższych, w których często dochodzi do sytuacji – mamy takie sygnały i informujemy o tym organy ścigania – że ktoś w zakładach bukmacherskich zagrał na określony wynik i ten wynik później padł w meczu. Nie chcę rozwodzić się nad szczegółowymi kwestiami, ale myślę, że w tej ankiecie ewaluacyjnej uczestnicy myśleli o tego typu sytuacjach. Rynek zakładów bukmacherskich bardzo się rozwija. Oczywiście podlega on obecnie zezwoleniom Ministerstwa Finansów, ale rodzi się pytanie, czy nie powinien być bardziej kontrolowany, również w aspekcie wpływania na wynik sportowy. To moje pytanie, choć jako PZPN współpracujemy i mamy kontakt z firmami bukmacherskimi. Myślę, że platforma krajowa, która miała być elementem przeciwdziałania ustawianiu meczów piłkarskich, powinna być bardziej wykorzystywana. To wszystko z mojej strony.

Przewodniczący poseł Marek Matuszewski (PiS):

Dziękuję bardzo panu rzecznikowi. Czy ktoś jeszcze chce zabrać głos? Jeszcze zdalnie pan poseł Tomasz Latos. Zbliżamy się do końca obrad. Jeśli pan poseł ma problemy z zalogowaniem, nie wiem, czy zdąży. Dostałem informację, że próbował się zalogować 10 minut temu. Pan poseł nie jest zalogowany do systemu. Niech zada pytanie do protokołu i na pewno dostanie odpowiedzi z Ministerstwa Sportu lub Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Szanowni państwo, organy powołane do zwalczania zjawiska korupcji działają dobrze. Wiemy doskonale, że trzeba stać na straży czystości rywalizacji w sporcie. Cieszymy się, że dzięki tym działaniom wyniki w sporcie nie są wypaczane. Dziękuję szczególnie pani minister sportu, państwu dyrektorom, panu prezesowi, panu rzecznikowi za przedstawienie wyczerpujących informacji. Dziękuję europosłom za pytania i udział w posiedzeniu Komisji. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia Komisji. Zamykam obrady.